

Lausunnon antaminen sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmäselvityksestä

Kaupunginhallitus 10.08.2026 § 161

Valmistelija

Tekninen johtaja Teemu Björninen, puh. 0400 134 988

Porin seudun jätehuoltojaosto on teettänyt Varsinais-Suomen ELY-keskuksen (nykyinen Lupa- ja valvontaviraston) kehotuksesta selvityksen sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmästä, koska ELY-keskus on katsonut, että tilanne edellä mainittujen jätetyyppien osalta on tällä hetkellä alueella jätelain vastainen. Selvityksessä on arvioitu koko toimialueen osalta, täyttääkö nykyinen kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus lainsäädännön sille asettamat vaatimukset sekajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen osalta.

Selvitys koskee seuraavia kuntia: Harjavalta, Kokemäki, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Siikainen ja Ulvila.

Alueella on tällä hetkellä käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus kaikissa kunnissa molempien edellä mainittujen jätetyyppien osalta. Jätelain 714 /2021 37 § mukaan kunnan on seurattava ja valvottava, että kiinteistön haltijan järjestämälle jätteenkuljetukselle asetetut edellytykset täyttyvät.

Jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksen tekijäksi valittiin kilpailutuksen perusteella Ramboll Oy ja selvitys valmistui toukokuussa 2026. Selvitystyö sisälsi mm. yrityksille, viranomaisille ja asukkaille suunnattuja kyselyitä sekä paikkatietoanalyyskejä nykyisten jätteenkuljetuksen rekisteritietojen perusteella.

Jätteenkuljetusjärjestelmästä päättää kunnan jätehuoltoviranomainen, joka tässä tapauksessa on kahdeksan kunnan alueella toimiva Porin seudun jätehuoltojaosto. Kuljetusjärjestelmäpäätökset tehdään jätehuoltojaoston kokouksessa 13.10.2026 selvityksen ja erikseen tehtävän päätösten ennakkovaikutusten arvioinnin pohjalta.

Lausunto jätteenkuljetusjärjestelmäselvityksestä pyydetään maanantaihin 31.8.2026 mennessä sähköpostitse osoitteella kirjaamo@pori.fi tai kirjallisena osoitteeseen Porin kaupunki, Jätehuoltojaosto, PL 121, 28101 Pori. Lausunnossa tulee mainita asian diaarinumerot PRIDno-2025-6146 (liete) ja PRIDno-2025-6147 (sekajäte).

Porin seudun jätteenkuljetusjärjestelmän selvitys, raportti 3.6.2026, Ramboll Oy, on liitteenä. Lausuntopyyntö on oheismateriaalina.

LAUSUNTO:

Tehty selvitys sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmistä on käytettävissä olevan tiedon pohjalta tarpeeksi kattava ja kuvaa oikeellisesti jätehuollon tilaa sekajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen osalta Keräämö Oy:n ja Porin jätehuoltoviranomaisen toimialueella.

Porin seudun jätehuoltojaoston pyytämään lausuntoon sekajätteen osalta (PRIDno-2025-6147) Ulvilan kaupunki lausuu seuraavaa:

Voidakseen tehdä kattavampia johtopäätöksiä tai nykyisiä toimintamalleja uudistavia linjauksia sekajätteen jätekeräyksen osalta, tarvitsee Ulvilan kaupunki tarkempaa tietoa Keräämö Oy:ltä siitä, kuinka jätekeräyksen kustannukset muuttuisivat jätelajeittain ja yhteensä asiakkuuksittain yhtiön toiminta-alueella. Lähtökohtaisesti vain jätteitä tuottavien kotitalouksien, yritysten ja muitten toimijoiden, erityisesti Ulvilan kaupungin lausunnon antajana, kustannuksia alentavien toimenpiteiden osalta on järkevää antaa myönteinen lausunto. Oletettavaa on, ilman esitettyä lisäselvitystä, että keskitetty ratkaisu on paitsi hinnaltaan niin myös ympäristövaikutuksiltaan suurempi. Edellä mainittu perustuu aiempaan tietoon jätelajien kilpailutuksista, valituista toimijoista, jätteen siirtomatoista ja synergian puuttumisesta.

Lisäksi Ulvilan kaupunki haluaa lisäselvityksiä mahdollisen keskitetyn sekajätteenkuljetuksen yritysvaikutuksista erityisesti pienten ja keskisuurten jätteenkuljetusyritysten osalta. Lähtökohtaisesti kaupungin ei ole tarkoituksenmukaista estää erityisesti pienempien paikallisten jätteenkuljetusyritysten yritystoiminnan edellytyksiä osallistumalla hankintoihin, joihin liittyminen ei ole reunaehtojen takia kaikille yrityksille mahdollista. Erikseen perustelluista syistä voi joissain olosuhteissa keskitetty ratkaisu olla myös kunnalliselle toimijalle hyväksyttävämpi.

Saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmäselvityksen ja mahdollisen muuttuvan kuljetusjärjestelmän osalta Porin seudun jätehuoltojaoston pyytämään lausuntoon (PRIDno-2025-6146) on Ulvilan kaupungin näkemys, että keskitetty ratkaisu toisi parempaa seurattavuutta tiedostetusti haastavan jätelajin keräykseen. Haastavuus johtuu niin jätelajin ominaisuuksista kuin sen tuottajien moninaisuudesta.

Keskitetty ratkaisu loisi tiukemman valvontamahdollisuuden jätteentuottajien suuntaan, sillä sen osalta on myös Ulvilan kaupungilla ollut aiemmin ja parhaillaan useita haasteellisia viranomaistyötä vaativia ennakkotapauksia. Valvontamahdollisuus saostus- ja umpisäiliölietteen jätteenkuljetusyrityksiin paranisi myös keskitetyn ratkaisun kautta ilman, että valvonta itsessään huonontaisi lakisääteisesti toimivien yritysten taloudellista asemaa.

Porin seudun jätehuoltojaoston alueella saostus- ja umpisäiliölietteen osalta kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus ei täytä kaikkia jätelain 37 §:n edellytyksiä nykyisessä kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Vaikka selvityksen alaisella alueella tyhjennyspalveluita on tarjolla kattavasti, jätevesilietteen liittymisasteet ovat monissa kunnissa alhaisia ja

tyhjennysrekisterin puutteellisuus lisää toiminnan epävarmuutta. Tämä heikentää nykyisen järjestelmän kykyä tukea jätehuollon alueellista kehittämistä yhdenmukaisesti kaikissa kunnissa tai erikseen Ulvilan kaupungissa.

Toimivalta Ulvilan kaupungin hallintosääntö 22 §.

Esittelijä Talous- ja hallintojohtaja Koskinen Nora

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Porin seudun jätehuoltojaostolle selostusosan mukaisen lausunnon sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmäselvityksestä.

Käsittely

Kaupunginjohtaja Mikko Löfbacka poistui esteellisenä kokoushuoneesta ennen asian käsittelyn alkua kello 18.42 ja oli poissa asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan, koska hän on Keräämö Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja. Esteellisyyden peruste hallintolain 28.1 § kohta 5 (yhteisöjäävi).

Esittelijänä toimi kaupunginjohtajan sijainen, talous- ja hallintojohtaja Nora Koskinen.

Keskustelun kuluessa Petri Syväkuru teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen: palautetaan asia valmisteluun siten, että saostus- ja umpisäiliölietteitä koskevaa lausunto-osuutta arvioidaan uudelleen ennen lausunnon antamista.

Matti Koskela kannatti Petri Syväkurun muutosehdotusta. Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kannatettu muutosehdotus, on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian päättämistä kaupunginjohtajan päätösehdotuksen mukaan, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta, äänestävät EI. Jos EI voittaa on, Petri Syväkurun muutosehdotus tullut kaupunginhallituksen päätökseksi. Puheenjohtajan äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin neljä (4) JAA-ääntä (Jokinen-Anttila, Mattila, Rostedt ja Viljanen) ja viisi (5) EI-ääntä (Ahonen, Koskela, Rantala, Syväkuru ja Tuori). Tyhjiä ääniä ei annettu.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti äänin 4-5 hyväksyä Petri Syväkurun tekemän muutosehdotuksen: palautetaan asia valmisteluun siten, että saostus- ja umpisäiliölietteitä koskevaa lausunto-osuutta arvioidaan uudelleen ennen lausunnon antamista.

Teemu Björninen poistui kokouksesta tämän asian päätöksenteon jälkeen kello 19.11.

Mikko Löfbacka saapui takaisin kokoukseen tämän asian päätöksenteon jälkeen kello 19.11.

Valmistelija

Tekninen johtaja Teemu Björninen, puh. 0400 134 988

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 10.08.2026 § 161 päättänyt äänin 4-5 hyväksyä Petri Syväkurun tekemän muutosehdotuksen: palautetaan asia valmisteluun siten, että saostus- ja umpisäiliölietteitä koskevaa lausunto-osuutta arvioidaan uudelleen ennen lausunnon antamista.

LAUSUNTO:

Tehty selvitys sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmistä on käytettävissä olevan tiedon pohjalta tarpeeksi kattava ja kuvaa oikeellisesti jätehuollon tilaa sekajätteen ja saostus- ja umpisäiliölietteen osalta Keräämö Oy:n ja Porin jätehuoltoviranomaisen toimialueella.

Porin seudun jätehuoltojaoston pyytämään lausuntoon sekajätteen osalta (PRIDno-2025-6147) Ulvilan kaupunki lausuu seuraavaa:

Voidakseen tehdä kattavampia johtopäätöksiä tai nykyisiä toimintamalleja uudistavia linjauksia sekajätteen jätekeräyksen osalta, tarvitsee Ulvilan kaupunki tarkempaa tietoa Keräämö Oy:ltä siitä, kuinka jätekeräyksen kustannukset muuttuisivat jätelajeittain ja yhteensä asiakkuuksittain yhtiön toiminta-alueella. Lähtökohtaisesti vain jätteitä tuottavien kotitalouksien, yritysten ja muitten toimijoiden, erityisesti Ulvilan kaupungin lausunnon antajana, kustannuksia alentavien toimenpiteiden osalta on järkevää antaa myönteinen lausunto. Oletettavaa on, ilman esitettyä lisäselvitystä, että keskitetty ratkaisu on paitsi hinnaltaan niin myös ympäristövaikutuksiltaan suurempi. Edellä mainittu perustuu aiempaan tietoon jätelajien kilpailutuksista, valituista toimijoista, jätteen siirtomatoista ja synergian puuttumisesta.

Lisäksi Ulvilan kaupunki haluaa lisäselvityksiä mahdollisen keskitetyn sekajätteenkuljetuksen yritysvaikutuksista erityisesti pienten ja keskisuurten jätteenkuljetusyritysten osalta. Lähtökohtaisesti kaupungin ei ole tarkoituksenmukaista estää erityisesti pienempien paikallisten jätteenkuljetusyritysten yritystoiminnan edellytyksiä osallistumalla hankintoihin, joihin liittyminen ei ole reunaehtojen takia kaikille yrityksille mahdollista. Erikseen perustelluista syistä voi joissain olosuhteissa keskitetty ratkaisu olla myös kunnalliselle toimijalle hyväksyttävämpi.

Saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmäselvityksen ja mahdollisen muuttuvan kuljetusjärjestelmän osalta Porin seudun jätehuoltojaoston pyytämään lausuntoon (PRIDno-2025-6146) on Ulvilan kaupungin näkemys, että keskitetty ratkaisu voisi yhtenä vaihtoehtona tuoda parempaa seurattavuutta tiedostetusti haastavan

jätelajin keräykseen. Haastavuus johtuu niin jätelajin ominaisuuksista kuin sen tuottajien moninaisuudesta.

Myös Ulvilan kaupungilla on ollut aiemmin ja on parhaillaan useita haasteellisia, viranomaistyötä vaativia ennakkotapauksia jätteen tuottajiin liittyen. Valvontamahdollisuus saostus- ja umpisäiliölaitteen jätteenkuljetusyrityksiin paranisi myös keskitetyn ratkaisun kautta ilman, että valvonta itsessään huonontaisi lakisääteisesti toimivien yritysten taloudellista asemaa.

Valvontaa olisi mahdollista parantaa myös ilman keskitettyä ratkaisua jätehuoltoviranomaisen toimesta valvonnan resursseja lisäämällä ilman, että varsinaiseen kuljetusjärjestelmään tai sellaiseen liittymiseen tehtäisiin vallitsevaan tilaan nähden muutoksia. Kuitenkin voidaan todeta, että saostus- ja umpisäiliölaitteen osalta toimenpiteitä täytyy joka tapauksessa tehdä.

Porin seudun jätehuoltojaoston alueella saostus- ja umpisäiliölaitteen osalta kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus ei täytä kaikkia jätelain 37 §:n edellytyksiä nykyisessä kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa. Vaikka selvityksen alaisella alueella tyhjennyspalveluita on tarjolla kattavasti, jätevesilaitteen liittymisasteet ovat monissa kunnissa alhaisia ja tyhjennysrekisterin puutteellisuus lisää toiminnan epävarmuutta. Tämä heikentää nykyisen järjestelmän kykyä tukea jätehuollon alueellista kehittämistä yhdenmukaisesti kaikissa kunnissa tai erikseen Ulvilan kaupungissa.

Yritysvaikutusten arvioinnin perusteella voidaan erikseen todeta, että mikäli saostus- ja umpisäiliölaitteen osalta suunniteltaisiin siirtymistä kokonaan tai osittain keskitettyyn keräykseen, tulee keräämisen järjestävän tahon (tässä yhteydessä alueellinen jätehuolto-yritys Keräämö Oy) ottaa huomioon pienempien kuljetusyritysten osallistumismahdollisuus siirtokuljetuksien kilpailutukseen.

Hankintatapa on mahdollista valita siten, ettei yrityksen koolla ole sinällään merkitystä. Hankinnan osiin jakaminen täyttäisi myös uudistuneen hankintalain vaatimuksen siitä, että EU-hankinnoissa hankintayksikön on 1.10.2026 jälkeen aloitettavissa hankintamenettelyissä lähtökohtaisesti jaettava hankinta erillisiin osiin tai kilpailutettava hankinnan osat erillisillä tarjouskilpailuilla. Velvoitteen taustalla on lain tavoite pienten ja keskisuurten yritysten aseman parantamiseksi julkisissa hankinnoissa.

Hankinta voidaan jakaa osiin myös valitsemalla vähintään kaksi toimittajaa puitejärjestelyyn tai perustamalla dynaaminen hankintajärjestelmä. Jakamista koskeva velvollisuus ei koske hankintalain 43 §:n mukaisia puitejärjestelyjen sisäisiä hankintoja.

Esittelijä

Talous- ja hallintojohtaja Koskinen Nora

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa Porin seudun jätehuoltojaostolle selostusosan mukaisen lausunnon sekajätteen sekä saostus- ja umpisäiliölaitteen kuljetusjärjestelmäselvityksestä.

Päätös